

Dankwoord Edy Korthals Altes bij huldiging tot vredesheld 2021

Dank

Het is voor mij een grote eer, dat u als vader van deze stad van vrede, ondanks uw drukke werkzaamheden, deze vredesprijs aan mij wilt uitreiken. Ook wil ik u danken voor uw hartelijke woorden, die mij diep hebben geroerd. Een speciaal woord van dank aan de initiatiefnemers zoals de Coalitie Vredesmissies Zonder Wapens en de Werkgroep Inclusieve Veiligheid. Het zijn organisaties waarvoor ik bijzondere sympathie en respect heb. Zij doen belangrijk vredeswerk onder zeer moeilijke omstandigheden in conflict gebieden. Daar staan de ware helden! Ik ben niet meer dan een fakkeldrager, samen met vele anderen. Dank ook aan mijn Quaker vriend Kees Nieuwerth, vice-voorzitter van de Raad van Kerken in Nederland. Met hem heb ik al vele jaren samengewerkt. Hij is als lid van de Werkgroep Inclusieve Veiligheid nauw betrokken bij het zo belangrijke initiatief voor een nieuw vredesconcept. Dankbaarheid vervult mij op dit moment wanneer ik denk aan de lange rij van vrienden en leermeesters die mij geïnspireerd hebben. Tijdens mijn studententijd was dat vooral de destijds zo bloeiende NCSV (Nederlands Christen Studenten Vereniging). Twee namen komen mij voor de geest; Wim Visser 't Hoofd en Henk Berkhof. Heel in het bijzonder zou ik drie vrouwen willen noemen die een beslissende invloed op mijn leven hebben gehad. In de eerste plaats mijn moeder die met haar liefde, doorleefd Godsgeloof en zelfopoffering mijn levensweg mogelijk maakte. Deetje met wie ik het voorrecht had bijna 70 jaar verbonden te zijn. Met haar liefde en grote trouw, ook in de meest kritieke fase van mijn leven, stond zij volledig achter mij. Machteld Blickman die mij in de afgelopen twee jaar uit een donkere tunnel heeft weten te bevrijden. Zij was het die met haar liefde aan een vermoeid hart nieuw leven gaf. Tenslotte mijn kinderen en kleinkinderen die met hun liefde en hartelijkheid mij op de been houden.

Zorg

Deze vredesprijs wordt uitgereikt op een moment dat ik vervuld ben van grote zorg. We zijn volstrekt verkeerd bezig. De toekomstige leefbaarheid op deze planeet wordt ernstig bedreigd door de ecologische crisis; een economisch model dat op wereldschaal niet houdbaar is en de massale voorbereiding op oorlog. Niet alleen op de klassieke terreinen van land-, zee- of luchtmacht, maar ook door de militarisering van de ruimte, *cyber warfare* en *artificial intelligence*. Militaire uitgaven hebben wereldwijd een astronomische hoogte bereikt: ongeveer twee maal hoger dan tijdens het hoogtepunt van de Koude Oorlog. De Nederlandse discussie over defensie-uitgaven gaat voorbij aan de exorbitante omvang van de wereldwijde militaire uitgaven van bijna 2.000 miljard dollar, ook aan de verdeling daarvan: de VS ruim 750, Rusland 70, West Europa 250 en China 200 miljard. Het is echter een illusie te denken dat meer wapens een grotere veiligheid bieden. Het tegendeel is het geval. Nog steeds wordt gehandeld op basis van het oude adagium 'Wie vrede wil moet zich voorbereiden op oorlog' dat is echt achterhaald vanwege: de vernietigingskracht van moderne wapens, de extreme kwetsbaarheid van de moderne samenleving en de fundamentele verbondenheid van onze wereld. Dringend nodig is de bezinning op een nieuwe aanpak in dit nucleaire tijdperk.

Hoop

Voortgang op de huidige weg voert tot een mondiale catastrofe. Nu is vereist: 'wie de vrede wil moet zich daadwerkelijk op de vrede voorbereiden'. Er zijn gelukkig hoopgevende tekenen die wijzen op een doorbreken van een nieuw denken over vrede en veiligheid. Ik denk hierbij aan een belangwekkend Duits initiatief: *'Sicherheit neu Denken'* en de Werkgroep Inclusieve Veiligheid. Ook Den Haag heeft als stad van vrede een rijke traditie en een bijzondere roeping, denk alleen al aan de Haagse Vredesconferentie van 1899. Niet voor niets draagt Den Haag een wapen met een ooievaar, brenger van het nieuwe leven. Is het niet tijd voor het ontwikkelen van een initiatief dat gericht is op een nieuw vredes- en veiligheidsconcept? Dit zou kunnen worden voorbereid door denktanks zoals Clingendael en andere. Wanneer dat tot resultaat leidt, zou de ooievaar de paling met sabel in de bek kunnen verruilen voor een rol perkament met het nieuwe vredesconcept dat aan een nieuwe Haagse Internationale Vredesconferentie zou kunnen worden aangeboden. Voorwaarden voor het doorbreken van het nieuwe denken is echter de ontwikkeling van een krachtig mondiaal bewustzijn van de dreiging waaronder we nu leven en de wil tot leven. Ook op dit punt heeft Den Haag veel te bieden: het Malieveld, dat bij uitstek geschikt is voor een vreedzame demonstratie.

Mag ik als vogel uit uw Haagse duiventil mijn boek aanbieden (Van Havik tot Vredesduif) als blijk van mijn bijzondere waardering en respect voor u als burgemeester van deze prachtige stad van vrede. In dit boek vindt u een hoofdstuk over de samenwerking tussen religies en andere levensopvattingen. Het wordt gedragen door de overtuiging dat wij als mensen in staat zijn tot het ombuigen van een rampzalige koers. Als mens hebben wij een duidelijke opdracht: wij zijn geroepen tot leven!

22 april 2021